

Sygn. akt I ACa 618/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik (spr.)
Sędziowie:	SSA Zbigniew Ducki SSA Sławomir Jamróg
Protokolant:	st.sekr.sądowy Beata Lech

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2014 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa J. J.

przeciwko Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu w Gdyni, Sądowi Rejonowemu dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie, Sądowi Okręgowemu w Warszawie, Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie i Sądowi Okręgowemu w Gdańsku

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 30 grudnia 2013 r. sygn. akt I C 2079/11

- 1. oddala apelację;**
- 2. zasądza od powoda J. J. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;**
- 3. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie na rzecz adwokata M. W. kwotę 3.321 zł (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden złotych) w tym 621 zł podatku od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

Sygn. I ACa 618/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 13 października 2011 r. powód J. J. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego 80.000 złotych, tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, twierdząc, że przewlekłość postępowania i niewłaściwe decyzje procesowe w sprawach prowadzonych przed:

1. Sądem Okręgowym w Gdańsku pod sygnaturą akt III Cz 2284/10,
2. Sądem Rejonowym w Gdyni pod sygnaturami akt: I Co 330/10 i I C 741/09,
3. Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie pod sygnaturą akt I C 357/10,
4. Sądem Okręgowym w Warszawie pod sygnaturami akt: V S 186/11, I C 834/11 i I C 545/11,
5. Sądem Apelacyjnym w Warszawie pod sygnaturami akt: I S 109/11 i I S 110/11,

doprowadziły do pogorszenia jego stanu zdrowia, a to: zwiększenia nadciśnienia, bólów i zawrotów głowy, bólów wątroby i żołądka, stanów stresogennych. Nadto powodowały u niego odczucie zlekceważenia, instrumentalnego potraktowania, wykorzystania jego położenia życiowego, jako osoby będącej w więzieniu i strony powodowej. Na poparcie swoich żądań powód wniósł o przeprowadzenie dowodów z akt wymienionych spraw, dokumentacji medycznej, opinii biegłego lekarza medycyny oraz zeznań jego samego przesłuchanego w charakterze strony. W dalszych pismach procesowych powód wniósł ponadto o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka M. P. na okoliczność cierpień fizycznych i psychicznych wywołanych przewlekłością postępowania i skutkami tego na zdrowiu powoda oraz sprecyzował podstawę prawną pozwu, wskazując na art. 417¹ k.c. w zw. z art. 424^{1b} k.p.c.

Na rozprawie 30 kwietnia 2013 r. (k. 252) zobowiązano pełnomocnika powoda do wskazania podstawy faktycznej żądań oddzielnie w stosunku do każdego z postępowań w terminie 21 dni pod rygorem skutków z art. 207 § 3 k.p.c. w brzmieniu sprzed 2 maja 2012 r.

Zobowiązanie to zostało wykonane pismem z dnia 21 maja 2013 roku, w którym powód dookreślił, że podstawą faktyczną jego pozwu są uchybienia sądów orzekających w sprawach prowadzonych pod sygnaturami akt:

I. I C 834/11, wskazując, że w okresie od 1 lutego 2000 r. do chwili wniesienia pozwu powód był podejrzanym, następnie oskarżonym i ostatecznie skazanym. W tym czasie strona pozwana złośliwie i uporczywie naruszała jego prawa wynikające z postanowień kodeksu postępowania karnego, czego przejawem był między innymi: brak ustanowienia obrońcy z urzędu we wstępnej fazie śledztwa w ramach przesłuchania i przeprowadzenia z jego udziałem wizji lokalnej, zastosowanie sankcji karnej przez Sąd i brak możliwości zaskarżenia decyzji, brak przebadania powoda przez psychiatrę i neurologa w trakcie jego zatrzymania, brak postawienia mu zarzutu w czasie przesłuchania przez policję, wyznaczenie obrońcy dopiero po trzech tygodniach od zatrzymania. Ponadto powód zarzucił opieszałość i nieuzasadnioną zwłokę przy rozpoznawaniu jego oświadczeń, wniosków, zażaleń, apelacji, pism procesowych, a w konsekwencji naruszenie zarówno interesu publicznego, jak i interesu prywatnego powoda (jego czci, dobrego imienia, godności osobistej). W ocenie powoda bezprawne działanie pozwanego skutkowało ciężkim uszkodzeniem jego zdrowia, w szczególności znacznym pogorszeniem słuchu, wzroku, mowy, ciężkim kalectwem i długotrwałą chorobą psychiczną,

II. V S 186/11, wskazując, że skargą z dnia 16 czerwca 2011 roku powód wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie prowadzonej pod sygnaturą I C 357/10 przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia i zasądzenie od Skarbu Państwa kwoty 20.000 złotych. W ocenie powoda doszło do naruszenia jego prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w okresie od 1 czerwca 2010 roku do dnia 5 czerwca 2011 roku, poprzez opieszale wykonywanie czynności procesowych, w tym wyznaczenie terminów zaledwie dwóch rozpraw po upływie ponad 12 miesięcy od dnia wpływu pozwu i wydania wyroku,

III. I S 110/11, wskazując, że skargą z dnia 5 września 2011 roku wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie prowadzonej pod sygnaturą I C 356/08 przed Sądem Okręgowym w Warszawie i zasądzenie od Skarbu

Państwa kwoty 20.000 złotych. W dniu 15 czerwca 2008 roku powód złożył pozew przeciwko Skarbowi Państwa. W dniu 29 czerwca 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie rozpoznał powództwo na jednej rozprawie, po której wydał wyrok. Powód złożył apelację, która w dniu 10 marca 2011 roku została uwzględniona. Od tego dnia Sąd Okręgowy w Warszawie nie podjął żadnych czynności procesowych, przez co w ocenie powoda doszło do naruszenia jego prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, gdyż postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy,

IV. I S 109/11, wskazując, że w dniu 15 września 2011 roku powód wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie prowadzonej pod sygnaturą I C 516/08 (później: I C 834/11) przed Sądem Okręgowym w Warszawie i zasądzenie od skarbu Państwa kwoty 20.000 złotych. W dniu 3 czerwca 2008 roku powód złożył pozew przeciwko Skarbowi Państwa. W dniu 5 sierpnia 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie rozpoznał powództwo na jednej rozprawie, po której wydał wyrok. Powód wniósł apelację, w wyniku której Sąd Apelacyjny przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. W ocenie powoda doszło do naruszenia jego prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, w okresie od dnia 1 października 2008 roku do chwili obecnej. Naraziło go to na konsekwencje natury finansowej i zdrowotnej, poprzez długotrwałe rozpoznanie pozwu oraz zawartych w nim wniosków. Postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy;

V. I C 741/09, wskazując, że dnia 3 czerwca 2009 roku wniósł pozew o zapłatę przeciwko J. A., żądając ustalenia, że pozwany naruszył jego dobra osobiste w postaci czci, zdrowia, nazwiska i godności osobistej oraz zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kwoty 70.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych, poprzez nienależyte wywiązanie się z funkcji pełnomocnika z urzędu. Pozwany został wyznaczony pełnomocnikiem z urzędu w sprawie prowadzonej pod sygn. I Aca 75/09 przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku. Zadaniem pozwanego było wniesienie skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 20 lutego 2009 roku. Powód podniósł, że pozwany nie skontaktował się z nim w celu omówienia sprawy oraz nie informował go o jej toku, co w ocenie powoda mogło skutkować tym, że pozwany nie znalazł podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej. Pozwany sporządził opinię o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej. W ocenie powoda zachowanie pełnomocnika było wadliwe i stanowiło podstawę do domagania się zadośćuczynienia. Niemniej jednak w związku z uprawomocnieniem się zarządzenia z dnia 4 października 2010 roku, pozew z dnia 28 maja 2009 roku został zwrócony,

VI. I Co 330/10, wskazując, że postępowanie to zostało wyłączone ze sprawy prowadzonej pod sygnaturą I C 741/09, a dotyczyło rozpatrzenia wniosków powoda o zwolnienie go od ponoszenia kosztów sądowych oraz ustanowienia pełnomocnika z urzędu. Postanowieniem z dnia 11 czerwca 2010 roku zostały one oddalone. Postanowieniem z dnia 28 lutego 2011 roku Sąd Okręgowy w Gdańsku oddalił również zażalenie na to postanowienie.

W odpowiedzi na pozew Skarb Państwa – reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa – wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. Zarzucił, że czynności poszczególnych sądów w żaden sposób nie uzasadniają odpowiedzialności odszkodowawczej, ponieważ znajdowały one uzasadnienie w obowiązujących przepisach. Ponadto w ocenie strony pozwanej powód nie wykazał naruszenia dóbr osobistych, a dochodzone roszczenie wydaje się argumentować jedynie subiektywnym poczuciem krzywdy, choć nawet jej nie wykazał. Strona pozwana zarzuciła również, że brak jest podstaw do uwzględnienia roszczeń powoda z uwagi na zasady słuszności. Odnosząc się do zarzutu przewlekłości, zdaniem Skarbu Państwa powód nie wykazał tej okoliczności, ani szkody która miałyby z niej wynikać. Z kolei stan zdrowia powoda nie pozostaje w żadnym związku z procedowaniem w sprawach toczących się z udziałem pozwanych sądów.

Wyrokiem z dnia 30 grudnia 2013 r., sygn. I C 2079/11, Sąd Okręgowy w Krakowie powództwo oddalił oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.600 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Zaskarżony wyrok Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Co się tyczy sprawy prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Warszawie pod sygnaturą akt V S 186/11:

Pismem z dnia 16 czerwca 2011 roku w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia pod sygnaturą I C 357/10, J. J. wniósł skargę na przewlekłość postępowania wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. Skarga została przekazana do Sądu Okręgowego w Warszawie dnia 1 lipca 2011 roku i zarejestrowana pod sygnaturą V S 186/11. Zarządzeniem z dnia 11 lipca 2011 roku powód został wezwany do uzupełniania braków formalnych, poprzez złożenie odpisów skargi i złożenie oświadczenia majątkowego na formularzu – w terminie 7 dni, pod rygorem zwrotu wniosku. Dnia 27 lipca 2011 roku do Sądu wpłynęło pismo J. J., którym uzupełnił on braki formalne. Postanowieniem z dnia 10 sierpnia 2011 roku Sąd Okręgowy oddalił wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych i wezwał skarżącego do uiszczenia opłaty w wysokości 100 złotych. Pismem z dnia 22 sierpnia 2011 roku J. J. wniósł o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu, a pismem z dnia 31 sierpnia 2011 roku, w odpowiedzi na wezwanie z dnia 19 sierpnia 2011 roku oświadczył że nie posiada środków materialnych na uiszczenie opłaty i wniósł o zwolnienie od niej; ponowił także wniosek o ustanowienie pełnomocnika. Postanowieniami z dnia 8 września 2011 roku Sąd Okręgowy oddalił wniosek o przyznanie pełnomocnika z urzędu oraz odrzucił ponowny wniosek skarżącego o zwolnienie od kosztów sądowych. Wobec nieopłacenia skargi, postanowieniem z dnia 29 września 2011 roku Sąd odrzucił skargę. Orzeczenie to zostało doręczone J. J. dnia 12 października 2011 roku.

Co się tyczy sprawy prowadzonej przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie pod sygnaturą akt I S 110/11:

W sprawie o sygnaturze akt I C 545/11 (poprzednio I C 356/08) prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Warszawie, J. J. wniósł dnia 5 września 2011 roku skargę na przewlekłość postępowania wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Skarga została przekazana do Sądu Apelacyjnego w Warszawie dnia 30 września 2011 roku i zarejestrowana pod sygnaturą I S 110/11. Zarządzeniem sędziego z tego dnia wniosek o zwolnienie od kosztów jako bezprzedmiotowy został pozostawiony ad acta, zaś celem rozpoznania wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu sprawę skierowano na posiedzenie niejawne, jeszcze tego samego dnia. Na tym posiedzeniu Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił wniosek skarżącego o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. W tym samym dniu Sąd Apelacyjny w Warszawie odrzucił skargę na przewlekłość postępowania.

Co się tyczy sprawy prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Warszawie pod sygnaturą akt I C 834/11 oraz przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie pod sygnaturą akt I S 109/11:

W sprawie o sygnaturze akt I C 834/11 (poprzednio I C 516/08) prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Warszawie, J. J. wniósł dnia 15 września 2011 roku skargę na przewlekłość postępowania wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Skarga została przekazana do Sądu Apelacyjnego w Warszawie dnia 28 września 2011 roku i zarejestrowana pod sygnaturą I S 109/11. Zarządzeniem sędziego z dnia 29 września 2011 roku wniosek o zwolnienie od kosztów jako bezprzedmiotowy został pozostawiony ad acta, zaś celem rozpoznania wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu sprawę skierowano na posiedzenie niejawne w dniu 3 października 2011 roku. Na tym posiedzeniu Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił wniosek skarżącego o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Tego samego dnia Sąd Apelacyjny w Warszawie odrzucił skargę na przewlekłość postępowania.

Co się tyczy sprawy prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Gdyni pod sygnaturą akt I C 741/09:

J. J. wniósł pozew przeciwko J. A.. Zarządzeniem z dnia 4 czerwca 2009 roku przewodniczący przekazał sprawę sędziemu referentowi celem rozpoznania wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Zarządzeniem z dnia 12 czerwca 2009 roku powód został wezwany do uzupełnienia braków formalnych pozwu poprzez wskazanie adresu zamieszkania pozwanego, albowiem podany przez niego adres w pozwie był nieprawidłowy. Zarządzenie zostało wykonane 24 czerwca 2009 roku. Pismem nadanym dnia 2 lipca 2009 roku powód wskazał adres zamieszkania pozwanego w G.. Pismem z dnia 23 lipca 2009 J. J. przekazał poświadczenie zameldowania uzyskane z Urzędu Miasta S.. Zarządzeniem z dnia 24 lipca 2009 roku J. J. został zobowiązany do uzupełnienia braków formalnych wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Zarządzenie zostało wykonane 14 sierpnia 2009 roku. Braki formalne zostały uzupełnione przez powoda dnia 26 sierpnia 2009 roku, zaś stosowne pismo wpłynęło do Sądu 3 września 2009 roku. Postanowieniem z dnia 11 września 2009 roku Sąd zwolnił J. J. od ponoszenia kosztów sądowych

w kwocie przewyższającej 1.000 złotych, oddalił wniosek w tym przedmiocie w pozostałym zakresie i ustanowił dla niego pełnomocnika procesowego z urzędu. Orzeczenie zostało doręczone powodowi dnia 2 października 2009 roku. Tego samego dnia wniósł on zażalenie, które wpłynęło do Sądu 8 października 2009 roku. 14 października 2009 roku akta sprawy zostały przekazane do Sądu Okręgowego w Gdańsku, a sprawa zarejestrowana pod sygn. III Cz 2274/09. Zarządzeniem z dnia 16 listopada 2009 roku został wyznaczony sędzia referent, a 7 grudnia 2009 roku zostało wyznaczone posiedzenie niejawne na dzień 25 stycznia 2010 roku. Orzeczeniem z tego dnia zażalenie zostało oddalone.

Dnia 2 marca 2010 roku J. J. złożył wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu (radcy prawnego) do wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia o oddaleniu zażalenia. Zarządzeniem z dnia 8 marca 2010 roku wniosek został zarejestrowany w repertorium Co pod nr 54/10 oraz zobowiązano J. J. do złożenia oświadczenia o stanie majątkowym i wykazania, że nie jest w stanie ponieść kosztów ustanowienia pełnomocnika. Dnia 13 kwietnia 2010 roku zwrócono się do (...) w G. o wskazanie wyznaczonego dla powoda pełnomocnika, a po otrzymaniu odpowiedzi za pośrednictwem faksu, pełnomocnik został wezwany do uzupełnienia opłaty sądowej. W odpowiedzi pismem z dnia 26 kwietnia 2010 roku wniósł on o przedłużenie terminu do uiszczenia opłaty sądowej. Z kolei J. J. pismem z dnia 28 kwietnia 2010 roku oświadczył, że nie posiada środków na uiszczenie opłaty i wnosi o zwolnienie od niej. Zarządzeniem z dnia 11 maja 2010 roku ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów został zwrócony. Zarządzeniem z dnia 4 października 2010 roku pozew został zwrócony z uwagi na nieuzupełnienie braków fiskalnych pozwu. Pełnomocnik powoda odebrał orzeczenie 12 października 2010 roku, a 18 października 2010 roku wywiódł od niego zażalenie. Zarządzeniem z dnia 25 października pełnomocnik powoda został wezwany do uiszczenia brakującej opłaty od zażalenia, pod rygorem jego odrzucenia. Wskutek tego złożył on wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, a pismem z dnia 9 listopada 2011 roku wniósł o przedłożenie terminu do uiszczenia opłaty sądowej. Postanowieniem z dnia 17 listopada 2011 roku Sąd odrzucił zażalenie powoda na zarządzenie o zwrocie pozwu. Pismem złożonym tego samego dnia J. J. poinformował, że dzień wcześniej otrzymał pismo pełnomocnika, z którego dowiedział się o wezwaniu do uzupełnienia braków. Jednocześnie wniósł o przywrócenie terminu do złożenia oświadczenia o stanie majątkowym wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych, tj. opłaty od zażalenia.

Dnia 24 listopada 2010 roku Sąd zwrócił się do Dyrektora Aresztu Śledczego w W. o nadesłanie informacji czy J. J. posiada środki na koncie depozytowym, czy jest zatrudniony odpłatnie i jakie otrzymuje wynagrodzenie, a jeśli nie to z jakich przyczyn. Pismem z dnia 10 grudnia 2010 roku Dyrektor Aresztu Śledczego odmówił udzielenia odpowiedzi, wskazując że przedmiotowy wniosek winien być sporządzony na urzędowym formularzu. 13 stycznia 2011 roku Sąd ponowił wniosek, zgodnie z wymogami formalnymi. W odpowiedzi Dyrektor Aresztu Śledczego wskazał, że J. J. posiada kwotę 592,79 złotych zgromadzoną na książeczce (...) i nie jest odpłatnie zatrudniony (22 października 2010 roku nie przyjął propozycji zatrudnienia). Postanowieniem z dnia 3 lutego 2011 roku Sąd odrzucił wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. Pismem z dnia 16 lutego 2011 roku pełnomocnik powoda poinformował Sąd, że powód nie pozostawił żadnych środków do dokonania opłat. W konsekwencji postanowieniem z dnia 25 lutego 2011 roku Sąd odrzucił zażalenie powoda na zarządzenie z dnia 4 października 2010 roku o zwrocie pozwu.

Dnia 28 lutego 2011 roku do Sądu wpłynęło pismo J. J. (nadane dnia 23 lutego 2011), w którym wyjaśnił, że nie posiada środków materialnych na pokrycie kosztów opłaty od zażalenia i wniósł o zwolnienie od niej, z uwzględnieniem nowych okoliczności wynikających z zaświadczenia Dyrektora Aresztu Śledczego co do posiadanych środków w kwocie 592,79 złotych i jednoczesnego zadłużenia na kwotę 19.707,25 złotych. Pismo to zostało pozostawione bez dalszego biegu, jako że wniosek został złożony ponownie.

Dnia 18 marca 2011 roku pełnomocnik powoda wniósł zażalenie na postanowienie z dnia 25 lutego 2011 roku. 24 marca 2011 roku sędzia referent wydał zarządzenie o przekazaniu sprawy wraz z zażaleniem do Sądu Okręgowego w Gdańsku. Zarządzenie zostało wykonane 8 kwietnia 2011 roku, a akta wpłynęły do Sądu Okręgowego dnia 11 kwietnia 2011 roku. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. III Cz 835/11, a zarządzeniem z dnia 20 maja 2011 roku wyznaczono sędziego referenta i skierowano sprawę do rozpoznania na posiedzeniu niejawnym w dniu 6 czerwca

2011 roku. Postanowieniem z dnia 6 czerwca 2011 roku Sąd Okręgowy oddalił zażalenie. Orzeczenie zostało doręczone pełnomocnikowi powoda w dniu 28 lipca 2011 roku.

Dnia 21 września 2011 roku pełnomocnik powoda złożył wniosek o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego. Postanowieniem z dnia 22 września 2011 roku Sąd wniosek ten oddalił.

Pismem z dnia 29 września J. J. zwrócił się do adw. M. B. z żądaniem zwrotu odpisu pozwu, który został złożony wraz z oryginałem do Sądu. Pismo to zostało nadane do wiadomości Sądu. Pismem z dnia 7 października 2011 roku Sąd fizycznie dokonał zwrotu odpisu pozwu (znajdującego się do tego dnia w aktach sprawy). Dnia 14 października 2011 roku pełnomocnik powoda zaskarżył postanowienie oddalające jego wniosek o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego. Dnia 18 listopada 2011 roku akta sprawy zostały przekazane do Sądu Okręgowego, gdzie wpłynęły 21 listopada 2011 roku. Dnia 5 stycznia 2012 roku został wyznaczony sędzia referent i termin posiedzenia niejawnego, celem rozpoznania zażalenia. Postanowieniem z dnia 10 lutego 2012 roku Sąd Okręgowy oddalił zażalenie pełnomocnika powoda. Pismem z dnia 7 listopada 2011 roku J. J. zwrócił się do Sądu o udzielenie informacji czy jego pełnomocnik wniósł zażalenie na zarządzenie o zwrocie pozwu i czy Sąd II instancji je rozpoznał, a jeśli tak to wniósł o nadesłanie wskazanej dokumentacji.

Co się tyczy sprawy prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Gdyni pod sygnaturą akt I Co 330/10 oraz przed Sądem Okręgowym w Gdańsku pod sygnaturą III Cz 2284/10:

W sprawie I Co 330/10 (wyłączonej ze sprawy I C 741/09) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Gdyni J. J. złożył w dniu 10 czerwca 2010 roku o zwolnienie go od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu do wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem zarządzenia z dnia 11 maja 2010 roku. Postanowieniem z dnia 11 czerwca 2010 roku Sąd Rejonowy w Gdyni oddalił oba wnioski. Pismem z dnia 25 czerwca 2010 roku J. J. wniósł zażalenie od przedmiotowego postanowienia. Dnia 9 lipca Sąd Rejonowy przekazał akta sprawy do Sądu Okręgowego w Gdańsku, który zarejestrował sprawę pod sygnaturą III Cz 1417/10.

W okresie od 7 lipca do 22 sierpnia 2010 roku zastępca przewodniczącego Wydziału III Cywilnego-Odwoławczego Sądu Okręgowego w Gdańsku przebywał na urlopie wypoczynkowym, a dnia 24 sierpnia 2010 roku sprawę przydzielił do swojego referatu, wyznaczając posiedzenie niejawne na dzień 30 września 2010 roku, celem rozpoznania zażalenia. Zarządzeniem z dnia 14 września 2010 roku przewodniczący zwrócił akta sprawy Sądowi Rejonowemu w Gdyni celem prawidłowego zadekretowania wniosku J. J., prawidłowego doręczenia odpisu postanowienia z dnia 11 czerwca 2010 roku i rozważenia czy zażalenie zostało wywiedzione przez osobę uprawnioną, a w konsekwencji odwołał termin wyznaczonego posiedzenia niejawnego i zakreślił sprawę w repertorium. Postanowienie o oddaleniu wniosków powoda zostało mu prawidłowo doręczone w dniu 30 września 2010 roku, od którego wniósł on zażalenie w dniu 7 października 2010 roku. 28 października 2010 roku Sąd Rejonowy przekazał akta sprawy do Sądu Okręgowego w Gdańsku, który otrzymał je dnia 3 listopada 2010 roku i zarejestrował pod sygnaturą III Cz 2284/10. Dnia 22 listopada 2010 roku zastępca Przewodniczącego sprawę przydzielił do swojego referatu, a dnia 6 grudnia 2010 roku wyznaczył posiedzenie niejawne na dzień 11 stycznia 2011 roku, celem rozpoznania zażalenia.

Zarządzeniem z dnia 4 stycznia 2011 roku sędzia referent polecił zobowiązać pełnomocnika powoda do złożenia w terminie 7 dni pełnomocnictwa do reprezentacji w przedmiotowej sprawie. Zarządzenie zostało wykonane dnia następnego. Zarządzeniem z dnia 10 stycznia 2011 roku został odwołany termin posiedzenia z uwagi na chorobę sędziego referenta. Pismem wniesionym dnia 20 stycznia 2011 roku adw. M. B. poinformował, że nie jest pełnomocnikiem z wyboru J. J., a został wyznaczony do sprawy I C 741/09 przed Sądem Rejonowym w Gdyni jako jego pełnomocnik z urzędu. Zarządzeniem z dnia 4 lutego 2011 roku przewodniczący skierował sprawę na posiedzenie niejawne, wyznaczone na dzień 23 lutego 2011 roku. Zostało ono odwołane w dniu 22 lutego 2011 roku z uwagi na chorobę sędziego referenta. Zarządzeniem z dnia 28 lutego 2011 roku sprawa została skierowana na posiedzenie niejawne wyznaczone na ten sam dzień. Zostało na nim wydane postanowienie, którym Sąd Okręgowy sprostował oczywistą omyłkę pisarską, oddalił zażalenie J. J. i odrzucił zażalenie wywiedzione przez adw. M. B.. Orzeczenie zostało nadane powodowi dnia 7 marca 2011 roku i doręczono je dnia 10 marca 2011 roku.

Co się tyczy sprawy prowadzonej przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie pod sygnaturą akt I C 357/10:

W sprawie o sygn. I C 357/10 prowadzonej przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, J. J. dnia 23 lutego 2010 roku wniósł pozew o ochronę dóbr osobistych przeciwko C. M. i M. G. wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Do Sądu Rejonowego pozew wpłynął dnia 2 marca 2010 roku, a następnego dnia sprawę skierowano na posiedzenie niejawne w celu rozpoznania wniosków powoda.

Pismem z dnia 10 marca 2010 roku powód został wezwany do usunięcia braków formalnych poprzez złożenie oświadczenia o stanie majątkowym na urzędowym formularzu. Wezwanie odebrał 16 marca 2010 roku. Pismem z dnia 18 marca 2010 roku (data wpływu do Sądu 31 marca 2010 roku) uzupełnił braki formalne. W dniach od 13 kwietnia 2010 roku od 23 kwietnia 2010 roku referendarz sądowy przebywał na zwolnieniu lekarskim. 13 maja 2010 roku wydał on zarządzenie o wezwaniu powoda do złożenia wyciągu z karty depozytowej. Zarządzenie wykonano 19 maja 2010 roku i zostało ono doręczone 26 maja 2010 roku. Pismem z tego samego dnia zwrócił się on do sądu o wyznaczenie dodatkowego okresu 21 dni na wypełnienie wezwania. Kolejno pismem z dnia 15 czerwca 2010 roku (data wpływu do Sądu w dniu 1 lipca 2010 roku) przekazał informację uzyskaną od Dyrektora Aresztu Śledczego o stanie środków finansowych w depozycie. Postanowieniem z dnia 12 lipca 2010 roku Sąd zwolnił powoda od kosztów sądowych w całości i oddalił wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Orzeczenie to zostało wysłane na adres Aresztu Śledczego w G., ale przesyłka nie została doręczona powodowi z uwagi na jego przetransportowanie do Aresztu Śledczego w W.. Informację o tym Sąd powziął 4 sierpnia 2010 roku. Skutecznego doręczenia dokonano 21 września 2010 roku. Dnia 27 września 2010 roku powód wniósł skargę na orzeczenie referendarza, która wpłynęła do Sądu 6 października 2010 roku. Dnia 27 października 2010 stwierdzono spełnienie warunków formalnych skargi, a postanowieniem z dnia 28 października 2010 roku Sąd Rejonowy utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie referendarza. Postanowienie doręczono powodowi dnia 16 listopada 2010 roku.

W dniu 31 stycznia 2011 roku wyznaczono termin rozprawy na dzień 16 marca 2011 roku. Zawiadomiony na nią powód nie stawił się, zaś pozwany C. M. działając w imieniu własnym i pozwany M. G. wniósł o oddalenie powództwa. Kolejną rozprawę wyznaczono na dzień 5 maja 2011 roku. Pismami z dnia 18 marca 2011 roku i z dnia 29 marca 2011 roku powód ustosunkował się do odpowiedzi na pozew złożonych przez obu pozwanych. J. J. nie stawiał się na rozprawie dnia 5 maja 2011 roku, na której Sąd oddalił wnioski dowodowe powoda, po czym zamknął rozprawę i po naradzie wydał wyrok oddalający powództwo oraz zasądzający od powoda na rzecz M. G. kwotę 2.417 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Pismem z dnia 26 maja 2011 roku powód wniósł o doręczenie mu odpisu wyroku z uzasadnieniem, a także o ustanowienie pełnomocnika z urzędu celem właściwego jego reprezentowania w postępowaniu odwoławczym, w tym wniesienia apelacji. Zarządzeniem z dnia 2 czerwca 2011 roku (wykonanym dnia następnego) wydano odpis wyroku i jego uzasadnienia. Z kolei postanowieniem z dnia 13 czerwca 2011 roku Sąd odrzucił wniosek powoda o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Dnia 16 czerwca 2011 roku J. J. wywiódł osobistą apelację od wyroku oraz złożył kolejny wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, który został oddalony postanowieniem z dnia 29 czerwca 2011 roku (doręczonym mu 11 lipca 2011 roku). W międzyczasie, powód złożył skargę na przewlekłość postępowania (sygn. V S 186/11), co skutkowało koniecznością przekazania akt Sądowi Okręgowemu w Warszawie. Dnia 25 lipca 2011 roku sędzia wydał zarządzenie o zwróceniu się do Sądu Okręgowego z prośbą o wypożyczenie akt, celem nadania biegu zażaleniu powoda z dnia 20 lipca 2011 roku (data wpływu do Sądu). W zażaleniu tym powód skarżył postanowienie z dnia 29 czerwca 2011 roku. Skarga na przewlekłość postępowania została odrzucona postanowieniem z dnia 29 września 2011 roku.

Dnia 1 września 2011 roku akta sprawy zostały przekazane Sądowi Okręgowemu celem rozpoznania zażalenia i apelacji. Dnia 8 września 2011 roku Sąd Okręgowy oddalił zażalenie powoda (sygn. V Cz 3088/11). Z kolei dnia 13 września 2011 roku wyznaczono termin rozprawy apelacyjnej na dzień 22 listopada 2011 roku. Po jej przeprowadzeniu Sąd Okręgowy oddalił apelację oraz zasądził od J. J. na rzecz M. G. kwotę 1.200 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (sygn. V Ca 2217/11). 8 grudnia 2011 roku J. J. nadał dwa pisma do Sądu Okręgowego w

Warszawie, rozpoznającego jego apelację. W pierwszym z nich wniósł o doręczenie mu odpisu uzasadnienia wyroku, jednocześnie żądając zwolnienia go od kosztów sądowych i ustanowienia dla niego pełnomocnika z urzędu, celem wniesienia skargi kasacyjnej, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem oraz skargi o wznowienie postępowania, w tym także zażalenia na rozstrzygnięcie o kosztach. Zażądał także wyłączenia sędziów, którzy uczestniczyli w wydaniu wyroku oddalającego jego apelację.

Drugie pismo stanowiło wezwanie do zapłaty kwoty 1.200 złotych pod rygorem wniesienia pozwu, skierowane do sędziów A. F., B. G. i „SSR (del.) O. M.” (która w rzeczywistości pełniła rolę protokolanta). W uzasadnieniu podał, że powyższe żądanie jest spowodowane uprzedzeniem do jego osoby i faworyzowaniem strony przeciwnej. Dodał, że podstawą jego roszczenia jest art. 417 k.c. i następne.

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2011 roku Sąd Okręgowy w Warszawie (sygn. V S 252/11) odrzucił skargę J. J. na naruszenie prawa strony do rozpoznania bez nieuzasadnionej zwłoki przedmiotowej sprawy, prowadzonej pod sygn. I C 357/10. Dnia 16 grudnia 2011 roku do akt sprawy wpłynęło pismo z Prokuratury Generalnej – Departamentu Postępowania Sądowego, z prośbą o nadesłanie akt sprawy V Ca 2217/11, w związku z koniecznością rozpatrzenia wniosków skierowanych przez J. J.. Zarządzeniem sędziego z dnia 23 grudnia 2011 roku odmówiono udzielenia akt, z uwagi na trwające czynności w Sądzie Okręgowym. Ponowny wniosek wpłynął 24 lutego 2012 roku i został on pozytywnie rozpatrzony. Akta zostały zwrócone 21 marca 2012 roku.

Pismem z dnia 28 lutego 2012 roku (wpływ do Sądu 5 marca 2012 roku) J. J. wniósł o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu do wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 listopada 2011 roku i skargi o wznowienie postępowania od tego wyroku, w tym zażalenia na rozstrzygnięcie o kosztach procesu.

Postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2012 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie (sygn. VI S 66/12) odrzucił kolejną skargę J. J. na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy toczącej się przed Sądem Okręgowym w Warszawie bez nieuzasadnionej zwłoki, pod sygn. V Ca 2217/11. Następnie postanowieniem z dnia 16 maja 2012 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, sygn. V S 346/11 odrzucił skargę powoda na przewlekłość postępowania w sprawie o sygn. VI C 471/10. Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2012 roku Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił wnioski J. J. o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Pismem z dnia 5 lipca 2012 roku (wpłynęło do Sądu Okręgowego dnia 18 lipca 2012 roku) powód wniósł o doręczenie mu odpisu wszystkich dokumentów z akt sprawy i zwolnienie go od kosztów sądowych oraz ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Wskazał że pozostaje to w związku z zamiarem wznowienia postępowania i wniesienia skargi na stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie ds. V Ca 2217/11. Wnioski te zostały odrzucone postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 8 maja 2013 roku. Pismami z dnia 20 maja 2013 roku J. J. złożył wnioski o udzielenie informacji o aktualnym toku sprawy, w tym danych osobowych i adresowych jego pełnomocnika z urzędu oraz jakie złożył on pisma procesowe. Ponowił on wnioski o doręczenie odpisów akt sprawy, zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Wnioski te zostały odrzucone postanowieniem z dnia 7 czerwca 2013 roku. Postanowieniami z dnia 14 września 2012 roku oraz z dnia 31 października 2013 r. (sygn. VI S 144/12 i VI S 145/12, VI S 312/13 i VI S 313/13) Sąd Apelacyjny w Warszawie odrzucił skargi J. J. na przewlekłość postępowania przed Sądem Okręgowym w Warszawie pod sygn. V Ca 2217/11.

Co się tyczy sprawy prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Warszawie pod sygnaturą I C 545/11:

W sprawie I C 356/08 prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Warszawie pozwem z dnia 12 kwietnia 2008 roku J. J. wniósł o zasądzenie kwoty 450.000 złotych od Skarbu Państwa tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych i wyrządzenie mu krzywdy oraz cierpień fizycznych oraz zasądzenie określonych w pozwie kwot na różne cele społeczne. Wniósł przy tym o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Ponadto zażądał powiadomienia TVP o toczącym się procesie.

Postanowieniem z dnia 4 lipca 2008 roku Sąd oddalił wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, a zażalenie od tego orzeczenia zostało oddalone postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 9 września 2008 roku (sygn. I ACz

1233/08). Pismem z dnia 6 lipca 2009 roku Sąd Okręgowy zwrócił się z odezwą o udzielenie pomocy sądowej do Sądu Rejonowego w Gdańsku-Północ o przesłuchanie w charakterze strony J. J..

Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2010 roku Sąd oddalił powództwo i nie obciążył powoda obowiązkiem zwrotu kosztów na rzecz pozwanego. Wyrokiem z dnia 10 marca 2011 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie, sygn. 1169/10 uchylił powyższe orzeczenie i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania. Rozpoznając sprawę ponownie (pod sygn. I C 545/11), postanowieniem z dnia 21 czerwca 2011 roku Sąd Okręgowy dopuścił dowód z przesłuchania J. J. w drodze pomocy prawnej. Celem wykonania odezwy dnia 15 lipca 2011 roku Sąd Rejonowy w Wejherowie zwrócił się do Sądu Okręgowego w Warszawie o nadesłanie akt, co zostało wykonane zarządzeniem z dnia 19 lipca 2012 roku. Pismem z dnia 12 września 2011 roku Sąd Okręgowy zwrócił się do Sądu Rejonowego w Wejherowie z prośbą o zwrot akt, z uwagi na konieczność rozpoznania skargi J. J. na przewlekłość postępowania. Postanowieniem z dnia 30 września 2011 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie (sygn. I S 110/11) odrzucił skargę. Akta zostały zwrócone Sądowi Okręgowemu dnia 4 października 2011 roku, a dnia następnego przesłano je do Sądu w Wejherowie. Pismem z dnia 8 maja 2012 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wezwał Sąd Okręgowy w Słupsku o zwrot akt sprawy. Akta zostały zwrócone w dniu 22 maja 2012 roku. Postanowieniem z dnia 30 maja 2012 roku Sąd Okręgowy odrzucił ponowny wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Okręgowy w Krakowie rozpatrując niniejszą sprawę odniósł się do poszczególnych spraw stanowiących podstawę faktyczną żądań powoda, sprecyzowaną w piśmie z dnia 21 maja 2013. Wskazał przy tym, że w sprawie prowadzonej pod sygnaturą I C 834/11 przed Sądem Okręgowym w Warszawie, w ocenie Sądu Okręgowego w Krakowie, niezrozumiałym było powoływanie się powoda na rzekome uchybienia jakie miały być popełnione przez organy postępowania karnego, skoro w procesie podstawą jego roszczenia jest zachowanie Sądu rozpoznającego wskazaną sprawę o odszkodowanie. Podnoszone przez powoda zarzuty opieszałości i nieuzasadnionej zwłoki przy rozpoznawaniu jego oświadczeń, wniosków, zażaleń, apelacji, i innych pism procesowych okazały się nietrafne, bo szereg wniosków i środków zaskarżenia musiał skutkować koniecznością wydłużenia postępowania, a okres ich rozpoznawania należy uznać za rozsądny i adekwatny do zawilości sprawy. Roszczenie powoda jakkolwiek istotne dla jego osoby, nie wymagało podjęcia niezwłocznych działań. Nie sposób przy tym uznać by na skutek procedowania przez Sąd doszło do naruszenia czci, dobrego imienia i godności osobistej. Sam powód nie wskazuje nawet czym miałyby przejawiać się to naruszenie. Brak również powiązania z podnoszonym uszczerbkiem na zdrowiu. Odnośnie zarzuconej przewlekłości postępowania w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia pod sygn. I C 357/10, w związku z którą powód wniósł skargę do Sądu Okręgowego w Warszawie, sygn. V S 186/11, należało, w ocenie Sądu Okręgowego w Krakowie, również zwrócić uwagę na szereg składanych wniosków, konieczność wzywania do uzupełnienia braków formalnych, wypadek losowy w postaci choroby orzecznika, a w końcu nawet i to, że powód nie poinformował Sądu o zmianie miejsca odbywania kary pozbawienia wolności, co wiązało się z wydłużeniem doręczenia pism. Nie można zatem mówić o opieszałości, skoro Sąd podejmował kolejne czynności na bieżąco, bez nieuzasadnionej zwłoki.

Wedle Sądu Okręgowego zupełnie nietrafny był zarzut jakoby w sprawie I C 356/08 Sąd Okręgowy w Warszawie nie podjął żadnych czynności procesowych po przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania. Ustalony stan faktyczny sprawy nie potwierdza tego, a co więcej, należy zwrócić uwagę na konieczność przekazywania akt sprawy pomiędzy różnymi sądami. W ocenie Sądu I instancji brak było także podstaw do kwestionowania zasadności zarządzenia z dnia 4 października 2010 roku o zwrocie pozwu w sprawie I C 741/09 prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Gdyni. Orzeczenie to, jak i wcześniejsze i późniejsze procedowanie Sądu znajduje oparcie w przywoływanych przepisach prawa. O trafności podejmowanych decyzji świadczy przede wszystkim pismo Dyrektora Aresztu Śledczego, który wskazał, że J. J. nie jest odpłatnie zatrudniony, gdyż 22 października 2010 roku nie przyjął propozycji zatrudnienia. Świadczy to, że wbrew jego twierdzeniom, ma on możliwości zarobkowe, lecz ich nie wykorzystuje.

Sąd Okręgowy wskazał, że pominął dowody z dokumentacji medycznej, opinii biegłego lekarza medycyny oraz z przesłuchania powoda albowiem wobec tej okoliczności, że powództwo podlegało oddaleniu z innych przyczyn niż nieudowodnienie uszczerbku na zdrowiu powoda. Przeprowadzanie tych dowodów było, w ocenie Sądu Okręgowego, bezcelowe, jako nie mające wpływu na rozstrzygnięcie w sprawie. W ocenie Sądu Okręgowego kompleksowa analiza

akt nakazywała stwierdzić, że przebieg postępowań wskazanych w uzasadnieniu nie usprawiedliwia żądania pozwu. Powód w zasadzie nie wskazał żadnych konkretnych czynności procesowych, które zostały w toku tych postępowań dokonane z opóźnieniem. Co więcej, składał on szereg skarg na przewlekłość postępowania, a żadna z nich nie została uwzględniona, z przyczyn szczegółowo wskazanych w uzasadnieniach orzeczeń. Podobnie, wedle Sądu Okręgowego, należało odnieść się do tych decyzji, w których sądy odmawiały zwolnienia od kosztów sądowych bądź ustanowienia pełnomocnika z urzędu. Sam powód nie wskazał przekonywająco w czym miałyby się przejawiać oczywista nietrafność poszczególnych orzeczeń (wydanych w warunkach niezawisłości i niezależności sędziowskiej, podlegających kontroli instancyjnej), co pozwałoby na przyjęcie ich bezprawności. Powyższy stan rzeczy oznacza, że zachowaniom strony pozwanej nie można w okolicznościach powołanych jako podstawa faktyczna żądania pozwu przypisać cechy bezprawności. Nadto powód nie wykazał by zostały naruszone dobra osobiste w postaci czci, dobrego imienia i godności, a Sąd Okręgowy w zebranych w sprawie materiale dowodowym zachowań takich się nie dopatrył.

Ponadto Sąd Okręgowy zauważył, że nie sposób jako naruszenia dobra osobistego potraktować subiektywnego odczuwania przez powoda, że postępowanie prowadzone „z narażeniem ekonomii sądu” oraz że naruszono „prawa powoda do rozpoznania sprawy w rozsądnym czasie” wskutek czego powód odniósł wrażenie „zlekceważenia, instrumentalnego potraktowania, wykorzystania jego położenia życiowego jako osoby będącej w więzieniu”. Powyższy stan rzeczy wyklucza możliwość zasądzenia od strony pozwanej na rzecz powoda jakiegokolwiek zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych (art. 448 k.c.).

Wedle Sądu I instancji brak jest również podstaw do zasądzenia zadośćuczynienia z uwagi na rozstrój zdrowia powoda na podstawie art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. Przyjmując hipotetycznie, że dolegliwości na które powód się powołał rzeczywiście w jego organizmie się pojawiły, to dolegliwości tego typu nie są normalnym następstwem (w rozumieniu art. 361 § 1 k.c.) uczestniczenia w jakimkolwiek sądowym postępowaniu cywilnym, nawet prowadzonym w warunkach przewlekłości. W ocenie Sądu Okręgowego jest to fakt notoryjny, dla ustalenia którego zbędne jest przeprowadzanie dowodu. Ponadto, z przyczyn już powyżej wskazanych, brak jest podstaw do oceny, że powoływana przez powoda przewlekłość postępowania rzeczywiście miała miejsce. Wyklucza to odpowiedzialność strony pozwanej za ewentualny rozstrój zdrowia powoda również ze względu na brak zdarzenia, z którym art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. wiąże obowiązek zapłaty zadośćuczynienia, gdyż zadośćuczynienie to przysługuje tylko w wypadku istnienia ogólnych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej (w wypadku odpowiedzialności Skarbu Państwa za wykonywanie władzy publicznej – art. 417 k.c.), w szczególności zaś bezprawnego zachowania się pozwanego. Nie można nadto stwierdzić przesłanek po temu, by powodowi przyznać zadośćuczynienie na zasadach słuszności, zgodnie z art. 417² k.c. za krzywdę wynikłą ze zgodnego z prawem wykonywania władzy publicznej, albowiem powoływany przez powoda rozstrój zdrowia nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym (w rozumieniu art. 361 § 1 k.c.) z przebiegiem powołanych w pozwie postępowań sądowych.

Od tego wyroku apelację wywiódł powód, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

- 1) obrazę przepisów postępowania, a to art. 217 § 2 k.p.c. w zw. z art. 227, art. 224, art. 233, art. 244, art. 245, art. 258, art. 278, art. 299 i art. 328 § 2 k.p.c., poprzez:
 - a) brak wszechstronnego ustalenia faktów mających istotne znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy,
 - b) oparcie rozstrzygnięcia wyłącznie na dowodach z dokumentów urzędowych,
 - c) oddalenie większości wniosków dowodowych powoda, w sytuacji kiedy miały one dla rozstrzygnięcia sprawy kluczowe znaczenie,
 - d) przedwczesne uznanie sprawy za wyjaśnioną w stopniu pozwalającym na wydanie wyroku,
 - e) sporządzenie uzasadnienia wyroku niespełniającego wymogów ustawy,

2) błąd w ustaleniach faktycznych polegający n przyjęciu, że powód nie wykazał bezprawności działania pozwanego, szkody na osobie oraz związku przyczynowego między nimi.

Uzasadniając apelację powód wskazał, że w sprawie Sąd I instancji poczynił ustalenia wyłącznie w oparciu o dowody z dokumentów urzędowych: orzeczeń, protokołów, dowodów doręczeń oraz pism procesowych, zgromadzonych w aktach spraw, oddalił natomiast pozostałe wnioski dowodowe powoda: o przesłuchanie w charakterze strony, przeprowadzenie dowodu z dokumentacji medycznej, dopuszczanie dowodu z opinii biegłego lekarza medycyny oraz o dopuszczanie dowodu ze świadków. Apelant wskazał, że przeprowadzenie tych dowodów miało na celu nie tylko udowodnienie szkody, ale także miało służyć wykazaniu podstawy faktycznej i okoliczności podnoszonych przez powoda roszczeń: nieuzasadnionej zwłoki, pozbawienia powoda prawa do podborny, wykazania związku przyczynowo-skutkowego przewłoki z poniesioną krzywdą oraz naruszenia dóbr osobistych. W ocenie skarżącego w pierwszej kolejności należałoby ustalić czy doszło do naruszenia dóbr osobistych, a dopiero później ustalić czy działanie to było bezprawne.

Powołując się na powyższe zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez uwzględnienie powództwa w całości, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie.

W odpowiedzi na apelację reprezentująca pozwanego Prokuratoria Generalna wniosła o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest bezzasadna i jako taka na uwzględnienie nie zasługuje.

Całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie pozwala na przyjęcie, iż ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji były trafne i miarodajne dla rozstrzygnięcia istoty sprawy, wobec czego Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne. Niemniej jednak ustalenia faktyczne okazały się niepełne w zakresie przebiegu postępowania przed Sądem Okręgowym w Warszawie, prowadzonego pod sygnaturą akt I C 356/08, a następnie I C 545/11, aż do dnia 13 października 2011 r. Stan faktyczny został ustalony przez Sąd Okręgowy tylko fragmentarycznie, skutkiem czego w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia istnieją istotne luki nie pozwalające stwierdzić, jak kształtowała się w tym czasie dynamika prowadzonego postępowania. Na podstawie przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego (k. 99-139) można jednak zrekonstruować stan faktyczny sprawy bez uszczerbku dla przedmiotu postępowania.

Pozew został wniesiony przez powoda 12 kwietnia 2008 r. przeciwko Skarbowi Państwa o zadośćuczynienie w kwocie 450.000 zł za naruszenie dóbr osobistych, poprzez nieprawidłowości zaistniałe zdaniem powoda w jego w procesie karnym oraz nieprawidłowości dotyczące wykonywania kary pozbawienia wolności. Pozew zawierał wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu został oddalony postanowieniem z dnia 4 lipca 2008 r., a zażalenie na to orzeczenie oddalono postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 września 2008 r. Ponowny wniosek o pełnomocnika z urzędu oddalony postanowieniem z dnia 27 listopada 2008 r. Od orzeczenia tego nie wywiedziono środka zaskarżenia. W toku postępowania przeprowadzono dowód z przesłuchania powoda (k. 111). Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2010 r. Sąd Okręgowy powództwo oddalił. Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 10 marca 2011 r. uchylił wyrok Sądu I instancji i sprawę przekazał mu do ponownego rozpoznania (k. 121-125). Uzasadniając wyrok Sąd Apelacyjny wskazał, że podstawą uchylenia orzeczenia było niewystarczające ustalenie przez Sąd I instancji podstawy żądania oraz nieprzeprowadzenie postępowania dowodowego. Po zwrocie akt postanowieniem z 21 czerwca 2011 r. Sąd Okręgowy dopuścił ponowny dowód z przesłuchania powoda w drodze pomocy sądowej, w istocie w celu sprecyzowania podstaw faktycznych żądania sformułowanego w pozwie. Postępowanie wywołane odezwą o udzielenie pomocy sądowej zostało zatamowane na skutek skargi powoda na przewlekłość postępowania, skutkiem czego sąd wezwany, bez przeprowadzenia przesłuchania powoda, zmuszony był zwrócić akta we wrześniu 2014 r., celem rozpoznania skargi

przez Sąd Apelacyjny w Warszawie. Akta zostały przesłane do sądu wezwanego dopiero po rozpoznaniu skargi po rozpoznaniu skargi 5 października 2014 r.

Dopiero tak ustalony w sprawie stan faktyczny pozwala dokonać wyczerpującej oceny mającej na celu zbadanie zasadności roszczenia powoda.

Przed przystąpieniem do merytorycznego rozpoznania zarzutów podniesionych w apelacji należy zauważyć, że dla orzeczenia o zasadności roszczenia znaczenie ma jedynie stan faktyczny zaistniały tylko do dnia sporządzenia pozwu, tj. 13 października 2011 r. (k. 3), ponieważ w toku procesu powód nie rozszerzył podstawy faktycznej swoich żądań na zdarzenia późniejsze.

Odnosząc się do podniesionego w apelacji zarzutu bezzasadnego ograniczenia postępowania dowodowego, zauważyć należy, że na rozprawie 17 grudnia 2013 r. oddalono wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego i przesłuchania powoda w charakterze strony, skutkiem czego pełnomocnik powoda zgłosił zastrzeżenie w trybie art. 162 k.p.c. Co za tym idzie tylko w tym zakresie zarzut ten stanowić może podstawę apelacji. Niedopuszczalne jest jednak stawianie Sądowi Okręgowemu zarzutu, że oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z dokumentacji medycznej Aresztu Śledczego w W. oraz z zeznań świadków (k. 570). Powód, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie zgłosił bowiem, stosownie do art. 162 k.p.c., zastrzeżenia do protokołu dotyczącego zamknięcia postępowania dowodowego pomimo nierozpoznania tych wniosków dowodowych przez Sąd Okręgowy, ani też nie zgłosił nowych wniosków dowodowych (k. 529v). Uchybienie to, choćby nawet faktycznie zaistniało, nie może zatem stanowić prawnie skutecznego zarzutu naruszenia przepisów postępowania.

Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela stanowisko Sądu Okręgowego, zgodnie z którym nie jest konieczna wiedza specjalistyczna do stwierdzenia, że pomiędzy przewlekłością prowadzenia postępowania sądowego albo też oddaleniem wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu a nadciśnieniem, depresją, bólami wątroby i żołądka, bólami i zawrotami głowy nie ma adekwatnego związku przyczynowo-skutkowego. Ustalenie to – wbrew tezie zawartej w apelacji – nie zostało poczynione na skutek posiadania przez Sąd I instancji wiedzy specjalistycznej, ale na skutek powszechnie znanych zasad nauki, logiki i doświadczenia życiowego, które sąd orzekający bierze pod uwagę z urzędu. Dowód z opinii biegłego jest bowiem wymagany tylko wtedy jeżeli rozstrzygnięcie sprawy wymaga wiadomości wykraczających poza zakres wiadomości ogółu osób inteligentnych i ogólnie wykształconych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 1975 r., sygn. I CR 331/75).

Bezzasadnym musiał okazać się także zarzut apelacji w którym kwestionowała ona zaniechanie przez Sąd Okręgowy poczynienia ustaleń w zakresie ustalenia naruszenia dóbr osobistych powoda. Jakkolwiek w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2002 r., sygn. V CKN 1095/00) wyrażony jest, zasługujący na aprobatę pogląd, zgodnie z którym w sprawie o ochronę dóbr osobistych sąd powinien w pierwszym rzędzie ustalić, czy do ich naruszenia doszło i dopiero w razie pozytywnej odpowiedzi na to pytanie oceniać, czy działanie pozwanego naruszydźciela było bezprawne, to powód nie bierze pod uwagę, że o zaniechaniu badania naruszenia jego dóbr osobistych zdecydował nie tylko ustalony przez Sąd Okręgowy brak bezprawności działania pozwanego, ale przede wszystkim brak adekwatnego związku przyczynowo-skutkowego między domniemanym naruszeniem, a zarzucanym pozwanemu działaniem. Wobec braku ustalenia przez Sąd Okręgowy możliwości zaistnienia dwóch pozostałych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa, a to bezprawności (uwzględnienie słuszności) oraz adekwatnego związku przyczynowo-skutkowego, działanie zaproponowane w apelacji byłyby rażącym naruszeniem ekonomiki procesowej, prowadzącym do przewlekłości postępowania, niemającym wpływu na ostateczny wynik sprawy. W sytuacji kiedy jasnym jest, że czyny wskazane przez powoda jako podstawa faktyczna roszczenia nie mogą stanowić o odpowiedzialności pozwanego za naruszenie dóbr osobistych nie jest koniecznym badanie, czy w ogóle doszło do naruszenia tych dóbr.

Zarówno w pozwie, jak i w dalszych pismach procesowych, w tym w apelacji brak jest konkretnych zarzutów dotyczących nieprawidłowości czynności poszczególnych sądów orzekających w przywołanych sprawach. Podniesione zarzuty zostały sformułowane na takim stopniu ogólności, że – wobec niestwierdzenia przez Sąd Apelacyjny z urzędu

żadnych istotnych uchybień – należy traktować je jako gołosłowne i nieusprawiedliwione. Jednakowoż zauważyć należy także, że w sprawach prowadzonych pod sygnaturami akt: I C 884/11 i I C 356/08 sądy odwoławcze uchyliły zaskarżone przez powoda wyroki i przekazały sprawy do ponownego rozpoznania. Może rodzić to wątpliwości, czy wobec tego we wskazanych sprawach nie doszło do zaistnienia przesłanki odpowiedzialności Skarbu Państwa, jaką jest bezprawność działania. Możliwość taką należy jednak wykluczyć, wobec faktu, że niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa (art. 424¹ k.p.c. w związku z art. 417 § 1 i art. 417¹ § 2 k.c.) musi polegać na oczywistej i rażącej obrazie prawa. Orzeczenie niezgodne z prawem to orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi zatem mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2007 r., sygn. IV CNP 72/07). Stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia to ustalenie jego bezprawności, które nie może nastąpić bez sięgnięcia do istoty władzy sądowniczej, tj. orzekania w warunkach niezawisłości, w sposób bezstronny, zależny nie tylko od obowiązujących ustaw, ale także od swobody w ocenie prawa i faktów stanowiących podłoże sporu. Treść orzeczenia zależy również od rezultatów wykładni, które mogą być różne, w zależności od jej przedmiotu, metod oraz podmiotu, który je dokonuje. Z istoty wykładni wynika więc wiele możliwych interpretacji, a sam fakt wykładni z natury rzeczy nacechowany jest subiektywizmem. Z tych powodów w odniesieniu do działalności jurysdykcyjnej sądu pojęcie bezprawności ma charakter autonomiczny i nie może być utożsamiane z powszechnie uznaną na gruncie prawa cywilnego definicją bezprawności, jako naruszenia normy właściwego zachowania się, wynikającego z ustawy lub z umowy międzynarodowej.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w obu sprawach, w których doszło do uchylenia wyroków sądów pierwszej instancji, sposób przeprowadzenia postępowania oraz zaprezentowana ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego mieściła się w zakresie swobody przyznanej przez ustrojodawcę sądom, nie będąc niewątpliwie sprzeczną z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami albo też z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć. W żadnym z przeprowadzonych postępowań Sąd Apelacyjny nie dopatrył się rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które byłoby oczywiste i nie wymagało głębszej analizy prawniczej.

Nawet jednak przyjęcia, że działanie Skarbu Państwa było bezprawne w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. w związku z art. 417 § 1 i art. 417¹ § 2 k.c. nie byłoby wystarczającą przesłanką przypisania Skarbowi Państwa odpowiedzialności za szkodę poniesioną przez powoda. Jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy, brak jest bowiem adekwatnego związku przyczynowo-skutkowego, pomiędzy działaniem pozwanego, a wystąpieniem po stronie powoda szkody w rozumieniu art. 361 § 1 k.c.

W sprawie prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Warszawie pod sygnaturą akt I C 834/11 (początkowo I C 516/08) – jedynym uchybieniem okazało się jednak wadliwe procedowanie Sądu Okręgowego, które doprowadziło do uchylenia wyroku tego Sądu z dnia 5 sierpnia 2010 r. (k. 213) wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 14 kwietnia 2011 r. (k. 217). Niezależnie od wyżej poczynionych konstatacji odnośnie bezprawności jurysdykcyjnej, zaistniała sytuacja musi prowadzić to do przyjęcia, iż w postępowaniu tym nastąpiła przewlekłość od daty wydania uchylonego wyroku tj. 5 sierpnia 2010 r., nie dłużej jednak, niż do daty zwrotu akt po zakończeniu postępowania apelacyjnego, tj. do 22 sierpnia 2011 r. (k. 234). W pozostałym zakresie o przewlekłości postępowania – wbrew zarzutom powoda nie może być mowy. Jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy czas trwania postępowania w zasadniczej mierze wynikał z licznych wniosków i skarg powoda składanych w toku postępowania. Pownolny tok postępowania był także związany z faktem, że w postępowaniu tym Sąd Okręgowy dwukrotnie zwracał się – na wniosek samego powoda – o udzielenie pomocy sądowej do Sądu Rejonowego w Wejherowie (k 228). Niemniej jednak pomimo relatywnie długiego okresu oczekiwania na udzielenie pomocy sądowej nie sposób jest stwierdzić, iż miała miejsce przewlekłość postępowania, albowiem – jak już skazano powyżej – postępowaniem niniejszym objęty jest jedynie okres do 13 października 2011 r. Skoro o udzielenie pomocy prawnej Sąd Okręgowy zwrócił się 15 września 2011 r.,

to począwszy od tego dnia do dnia 13 października 2011 r. nie sposób mówić, ażeby upłynął okres dłuższy niż jest konieczny do właściwego udzielenia pomocy sądowej.

W piśmie precyzującym podstawę faktyczną powództwa (k. 335-336) powód wskazał, że w sprawach prowadzonych przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie pod sygnaturami akt I S 109/11 i I S 110/11 oraz przed Sądem Okręgowym w Warszawie pod sygnaturą akt V S 186/11 w istocie nie podnosi zarzutu, iż sprawy te prowadzone były przewlekłe, ale kwestionuje zasadność zapadłych w nich ustaleń. Powód uważa bowiem, że w sprawach:

1. I C 357/10, prowadzonej przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia, której dotyczyło postępowanie prowadzone pod sygnaturą V S 186/11,
2. I C 356/10 Sądu Okręgowego w Warszawie, której dotyczyło postępowanie prowadzone pod sygnaturą I S 110/11,
3. I C 834/11 (poprzednio I C 516/08) prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Warszawie, której dotyczyło postępowanie prowadzone pod sygnaturą I S 109/11,

doszło do przewlekłości postępowania, która jednak bezzasadnie nie została stwierdzona we właściwych postępowaniach, wywołanych skargami powoda na naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Tymczasem skargi powoda złożone w powyższych sprawach niepodległy nawet merytorycznemu rozpoznaniu, a to wobec faktu, że w sprawie V S 186/11 skargę powoda odrzucono, wobec jej nieopłacenia, po uprzednim oddaleniu wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych i odrzuceniu kolejnego wniosku w tym przedmiocie, natomiast w sprawach I S 109/11 i I S 110/11 skargi zostały odrzucone, wobec faktu, że nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy od rozpoznania poprzednich skarg w tych samych sprawach. W postępowaniach tych nie sposób dopatrzeć się ani bezprawności, ani też przewlekłości.

Jeżeli chodzi o sprawę rozpoznawaną pod sygnaturą akt I C 741/09 przed Sądem Rejonowym w Gdyni (w piśmie precyzującym powództwo – k. 338 – nieprawidłowo oznaczoną jako I C 741/09/G) to z pism procesowych powoda wynika, że uważał on za nieprawidłowe działanie pełnomocnika z urzędu w sprawie I ACa 75/09 prowadzonej przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku i z tej przyczyny dochodził w sprawie zadośćuczynienia od tegoż pełnomocnika J. A.. Powód w istocie nie wskazuje na żadne nieprawidłowości w postępowaniu, które toczyło się pod sygn. I C 741/09, zdając się kwestionować nie sposób prowadzenia postępowania, ale fakt, że jego roszczenie nie zostało uwzględnione.

To zaś nie podlega kognicji sądu rozpatrującego niniejszą sprawę, bowiem stosownie do art. 424^{1b} k.p.c., w przypadku prawomocnych orzeczeń, od których skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem nie przysługuje, odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem można domagać się bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, chyba że strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych. Jak zaś wynika z akt postępowania I C 741/09 zakończyło się ono zarządzeniem przewodniczącego o zwrocie pozwu, wobec jego nieopłacenia, na które zażalenie zostało odrzucone postanowieniem Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 25 lutego 2011 r., również z powodu jego nieopłacenia (k. 114 akt sprawy I C 741/09). Zażalenie na to postanowienie oddalono postanowieniem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 6 czerwca 2011 r. (k. 126 akt związkowych) i dopiero to postanowienie podlega kognicji tutejszego Sądu, stosownie do art. 424^{1b} k.p.c. Postanowienie to jest trafne, jakkolwiek błędnie uzasadnione. Niewłaściwie przyjęto bowiem w uzasadnieniu, że powód nie złożył wniosku o zwolnienie z opłaty od zażalenia, podczas gdy taki wniosek znajduje się w aktach sprawy (k. 89 akt związkowych), niemniej jednak podlegał on odrzuceniu na podstawie art. 107 § 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, jako ponowny wniosek oparty na tych samych okolicznościach. Późniejsze postępowanie dotyczyło przyznania wynagrodzenia adwokatowi z urzędu, a zatem nie mogło mieć żadnego wpływu na osobę powoda.

Z pisma precyzującego zadanie pozwu (k. 339) wynika, że kwestionuje on także sposób rozstrzygnięcia sprawy prowadzonej pod sygnaturą akt I Co 330/10 przed Sądem Rejonowym w Gdyni, a polegający na oddaleniu wniosku o ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu i zwolnienie od kosztów oraz oddalenie zażalenia. Tak sformułowane żądanie jest dopuszczalne z uwagi na przepis art. 424^{1b} k.p.c. W sprawie tej rozpatrywano wyłączony ze sprawy I C

741/09 wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu do stwierdzenia niezgodności z prawem zarządzenia o zwrocie ponownego wniosku powoda o zwolnienie od kosztów sądowych z dnia 11 maja 2010 r. w sprawie I C 741/09 (k. 62 tych akt). Wniosek ten został oddalony postanowieniem Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 11 czerwca 2010 r. z uzasadnieniem, że w sprawie I C 741/09 ustanowiono dla powoda adwokata z urzędu, a zatem jest on, jako pełnomocnik procesowy umocowany do wszystkich czynności w sprawie, nie wyłączając nadzwyczajnych środków zaskarżenia, a nadto, że na zarządzenie o zwrocie pozwu skarga z art. 424¹ k.p.c. nie przysługuje. Zażalenie zostało oddalone przez Sąd Okręgowy w Gdańsku postanowieniem z dnia 28 lutego 2011 r. (k. 39). Sąd ten wskazał, że zaskarżone postanowienie, mimo częściowo błędnego uzasadnienia, odpowiada prawu. Sąd odwoławczy zwrócił uwagę, że uzasadnienie zaskarżonego postanowienia było błędne w zakresie w jakim zawarto w nim tezę, że pełnomocnik ze sprawy prowadzonej pod sygnaturą akt I C 741/09 jest umocowany także do wniesienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Tym niemniej zażalenie okazało się bezzasadne, wobec niedopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia niekończącego postępowania w sprawie (w tym także zarządzenia przewodniczącego). Tym samym – w ocenie Sądu Okręgowego w Gdańsku – skoro skarżący zamierzał złożyć skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem zarządzenia wydanego przez przewodniczącego w Sądzie Rejonowym w Gdyni, za prawidłowe należało uznać stanowisko Sądu Rejonowego odmawiającego skarżącemu przyznania pełnomocnika z urzędu i zwolnienia go z kosztów sądowych, wobec treści art. 109 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz art. 117 § 5 k.p.c. – taka skarga bowiem z oczywistych względów podlegałaby odrzuceniu. Zaprezentowany przez Sąd Okręgowy pogląd jest oczywiście trafny, dlatego nie ma podstaw, ażeby w przeprowadzonym postępowaniu dopatrywać się bezprawności.

Nie ma także podstaw, ażeby dopatrywać pozbawienia powoda prawa do obrony (k. 65) w postępowaniu prowadzonym przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia pod sygnaturą I C 357/10. Postępowanie to, w przeważającym zakresie toczyło się sprawnie, a zwłoka mająca miejsce między postanowieniem z 12 lipca 2010 r., którego mocą zwolniono powoda od kosztów sądowych i oddalono wniosek o pełnomocnika z urzędu, a doręczeniem tego postanowienia powodowi, spowodowana była tylko problemami z doręczeniem postanowienia powodowi, wobec przetransportowania go do innego zakładu karnego, o czym nie poinformował on Sąd, przed którym toczyło się postępowanie. Postanowieniem z dnia 28 października 2010 r. utrzymano w mocy postanowienie referendarza. Postanowienie doręczone zostało powodowi 16 listopada 2010 r., natomiast zarządzenie o wyznaczeniu rozprawy zostało wydane dopiero 31 stycznia 2011 r. Termin rozprawy został wyznaczony na 16 marca 2011 r. Rozprawa wyznaczona na 16 marca 2011 r. została odroczonej w celu doręczenia powodowi odpowiedzi na pozew złożonej na rozprawie, a kolejny termin został wyznaczony na 5 maja 2011 r. Na tej rozprawie zapadł wyrok oddalający powództwo. Od tego wyroku powód wywiódł apelację, która została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 listopada 2011 r., a zatem już po wniesieniu powództwa w niniejszej sprawie. Oceniając terminowość działania sądów orzekających w tej sprawie zauważyć należy, że nie ma podstaw do przyjęcia, że powodowi zostało odmówienie prawa do obrony albo, że postępowanie toczyło się w sposób permanentnie przewlekły. Istotnie, termin pomiędzy wydaniem postanowienia wywołanego skargą powoda na orzeczenie referendarza sądowego (28 października 2010 r.) a wyznaczeniem rozprawy (31 stycznia 2011 r.) był zbyt długi, co pozwala doszukiwać się przewlekłości postępowania w tym zakresie. Tym niemniej brak adekwatnego związku przyczynowo-skutkowego, o którym mowa była już powyżej, uniemożliwia przypisanie pozwanemu odpowiedzialności odszkodowawczej za stwierdzone uchybienie.

Jeżeli zaś chodzi o postępowanie toczące się przed Sądem Okręgowym w Warszawie pod sygnaturą akt I C 356/08, a następnie I C 545/11, któremu powód zarzuca nieuzasadnianą zwłokę w postępowaniu i pozbawienie go prawa do obrony, to zauważyć należy, że oba zarzuty są bezzasadne. Postępowanie w tej sprawie toczyło się bowiem przewlekłe, jednak tylko na skutek uchybień powoda, który w swoich pismach procesowych nie sprecyzował podstawy faktycznej żądania pozwu. Na termin rozpoznania sprawy miało wpływ także złożenie przez powoda niedopuszczalnej skargi na naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, która została odrzucona postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. zw. z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa w zw. z § 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Wynagrodzenie z tytułu pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu przyznano na podstawie § 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 19 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.